

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет педагогічної освіти

Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2022 року

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ОК 13 ОП.01

ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА

для студентів

спеціальності

012 Дошкільна освіта

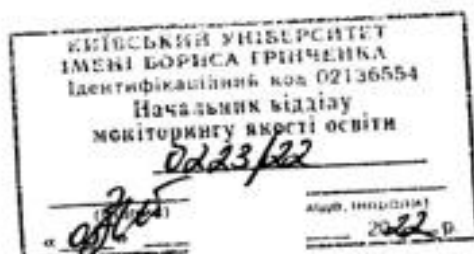
рівня вищої освіти

першого (бакалаврського)

освітньої програми

012.00.01 Дошкільна освіта

(скорочена програма підготовки)

Київ – 2022

Розробники:

Половіна Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти

Вертугіна Валентина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від 31 серпня 2022 р. №14

Завідувач кафедри О.А. Половіна

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 012.00.01 Дошкільна освіта

31.08.2022 р.

Гарант освітньої (професійної/ наукової) програми

(керівник проектної групи) О.А. Половіна

Робочу програму перевірено

01.09.2022 р.

Заступник декана факультету педагогічної освіти Л.В. Куземко

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

(підпис)

(ПІБ)

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	31,5/945 год	31,5/945 год.
Курс	I-й СПП	I-й СПП
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом	3	3
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин, в тому числі:	180	180
Тривалість у тижнях	4	4
Практична робота	120	120
Самостійна робота	60	60
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Бази практики:

Відповідно до «Положення про проведення практики студентів Київського університету імені Бориса Грінченка» подається орієнтовний перелік баз практики, що відповідають програмі виробничої (педагогічної) практики.

Заклади дошкільної освіти можуть бути обраними керівником або студентами (база практики визначається за клопотанням у випадку, якщо студент / ка працевлаштований /а) для проходження практики.

Бази практики: ЗДО №1, №133, №315, ЗДО №441, ЗДО №452, ЗДО №568 м. Києва та інші.

В умовах онлайн навчання студенти проходять практику, виконуючи завдання, визначені програмою практики.

3. Мета і завдання виробничої практики (педагогічна, без відриву)

Мета: систематизація, розширення і поглиблення теоретичних знань, формування фахових компетентностей у галузі дошкільної освіти.

Завдання практики:

- мотивувати у студентів спеціальності «Дошкільна освіта» інтерес до майбутньої професії;
- формувати фахові компетентності в процесі практичної організації інтегрованого педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти на рівнях: педагог-дитина, педагог-батьки, педагог-педагог;
- удосконалювати рефлексійні навички майбутніх вихователів у середовищі закладу дошкільної освіти.

Завдання виробничої практики передбачають формування таких компетентностей:

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здійснення безпечної діяльності

СК-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

СК-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

СК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

СК-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

СК-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

СК-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

СК-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

СК-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

СК-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

СК-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

СК-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

СК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньопродуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

СК-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

СК-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

СК-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

СК-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

СК-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

СК-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

СК-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини

Результати навчання :

РН-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

РН-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

РН-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

РН-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

РН-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

РН-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

РН-07 Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

РН-08 Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

РН-09 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

РН-10 Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

РН-11 Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

РН-12 Будуванати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

РН-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психологопедагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

РН-14 Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

РН-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

РН-16 Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

РН-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

РН-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природноєкологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

РН-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

РН-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

РН-21 Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

РН-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку

5. Структура практики

№ з/п	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт		
		Разом	Самостійна робота	Індивідуальні завдання
ЕТАП I МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ.				
1.	Ознайомлення з приміщенням базового ЗДО, роботою працівників ЗДО, документацією ЗДО. Бесіда з директором, вихователем-методистом, іншими працівниками ЗДО. Проведення вхідного інструктажу. Ознайомлення з розвивальним середовищем ЗДО (еколого-природниче, предметно-ігрове). Реалізація принципу корпоративності у взаємодії всіх учасників освітнього процесу		6	
2.	Включення в освітній процес закладу дошкільної освіти: спостереження, участь у різних освітніх формах і фрагментах життєдіяльності, організація особистісно зорієнтованої діяльності з дітьми дошкільного віку. Ознайомлення з документацією групи. Складання індивідуального плану проходження практики.		18	5
3.	Ознайомлення з <i>ECERS-міжнародною методикою з оцінювання якості освітнього середовища (За умови офлайн і онлайн)</i>		20 (44)	
ЕТАП II ДІАГНОСТИЧНИЙ ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ПОСАДІ ВИХОВАТЕЛЯ				
4.	Практична діяльність студентів на посаді вихователя: підготовка до проведення різних видів діяльності, самостійне проведення окремих видів діяльності.		20	20
5.	Проведення спостереження за участю дітей в різних видах діяльності (за сучасними методиками моніторингу якості освіти) <i>(За умови офлайн і онлайн)</i>		40 (60)	20
ЕТАП III РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ. УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ				

6.	Аналітика власної діяльності студентом-практикантом за векторами: емоції, процес, результати. Моделювання подальших кроків професійного становлення й удосконалення фахових компетентностей. Таблиця рефлексійних вражень		8	8
7.	Презентація результатів дослідження		8	7
	Разом	180	120	60

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики.

ЕТАП I МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ

Ознайомлення з приміщенням базового ЗДО, з роботою працівників ЗДО, документацією ЗДО. Бесіда з директором, вихователем-методистом, іншими працівниками ЗДО. Ознайомлення з розвивальним середовищем ЗДО (еколого-природниче, предметно-ігрове).

Реалізація принципу корпоративності у взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Включення в освітній процес закладу дошкільної освіти: спостереження, участь у різних освітніх формах і фрагментах життєдіяльності, організація особистісно зорієнтованої діяльності з дітьми дошкільного віку.

Складання індивідуального плану проходження практики.

Ознайомлення з сучасними методиками моніторингу якості освіти - ECERS та імплементація ECERS в Україні (вебінар «Оцінюємо якість дошкільної освіти» (Косенчук О.) за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=JJ41DD-xxps> та статтями в журналах, зазначених у рекомендованих джерелах). Акцентувати увагу на особливостях оцінювання якості освітнього процесу за шкалою ECERS-3. Обрати методику спостереження за діяльністю дітей з одного напрямку (за умови онлайн – з двох напрямів). Підготувати протоколи дослідження.

ЕТАП II ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ПОСАДІ ВИХОВАТЕЛЯ

Практична діяльність студентів на посаді вихователя: підготовка до проведення різних видів діяльності, самостійне проведення окремих видів діяльності.

Проведення спостереження за участю дітей в різних видах діяльності (за сучасними методиками моніторингу якості освіти), яку обрала студентка, *в ЗДО або сім'ї. За умови онлайн проходження практики студентка-практикантка самостійно проводить спостереження за діяльністю дитини дошкільного віку з обраного напрямку, попередньо домовившись із батьками дитини (з двох напрямів).*

ЕТАП III РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Аналітика власної діяльності студентом-практикантом за векторами: емоції, процес, результати. Моделювання подальших кроків професійного становлення й удосконалення фахових компетентностей. Заповнення рефлексійної карти.

Презентація результатів дослідження з висновками та рекомендаціями.

6.2. Перелік індивідуальних завдань для студентів

ЕТАП I МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ

Тема 1. Ознайомлення з базовим ЗДО та групою дошкільного віку

1.Завдання. Складання індивідуального плану виробничої практики (Додаток А)

Тема 2. 2.Завдання. 1.Підбір сучасних методик оцінювання якості освіти в ЗДО з певного напрямку

3.Завдання. 2.Підготовка протоколів для фіксації результатів спостереження

**ЕТАП II
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ
ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ПОСАДІ ВИХОВАТЕЛЯ**

Тема 3. Включення в проведення процесів життєдіяльності з дітьми дошкільного віку

Тема 4. 4.Завдання. Проведення спостереження за участю дітей в різних видах діяльності за сучасними методиками моніторингу якості освіти з обраного напрямку

**ЕТАП III
РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ
УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ**

Тема 5. Аналітика отриманого досвіду й вражень

Завдання. 5.Заповнення таблиці рефлексійних вражень (Додаток Б)

Тема 6. 6.Завдання. Складання пропозицій щодо покращення результатів освітньої діяльності з певного напрямку)

Тема 7. Участь у підсумковій конференції.

Завдання. 7.Презентація результатів дослідження.

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

Студенти Університету під час проходження практики зобов'язані:

- під час установчої конференції ознайомитись із розпорядженням директора Педагогічного інституту щодо направлення на базу практики;
- своєчасно прибути на базу практики;
- ознайомитись з правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку ЗДО і суворо їх дотримуватись;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію;
- захистити звіт про проходження практики.

Тривалість робочого часу студентів регламентується Кодексом законів про працю України та іншими законодавчими актами, що встановлюють соціально-трудові відносини, і складає для студентів віком від 18 років і старше – не більше 40 год. На тиждень

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики:

- Ознайомлення студентів з програмою практики, метою, завданнями, критеріями оцінювання, системою та формами звітності;
- контроль за своєчасним прибуттям студентів до бази практики та її відвідуванням, виконанням студентами програми практики та індивідуального завдання, строків її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку баз практики;
- отримання від адміністрації бази практики копії (витягу) наказу/розпорядження про прийняття студентів на практику із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників від ЗДО;
- забезпечення разом із керівниками від бази практик, якісного проходження практики відповідно до затвердженої програми;
- контроль умов праці і побуту студентів на базі практики, проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;
- надання методичної допомоги під час виконання завдань практики, проведення консультацій одо обробки зібраного матеріалу та його використання у звіті про проходження практики;
- участь в установчій та звітній конференціях.

6.4.1. Обов'язки керівників практики від бази практики:

- керівник практики від бази практики здійснює загальне керівництво практикою;
- приймає студентів на практику згідно з календарним планом;
- визначає робочі місця (групи) в структурі ЗДО для проходження студентами практики;
- видає наказ/ розпорядження про прийняття студентів на практику, із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників практикою від ЗДО з числа постійно працюючих вихователів;
- створює належні умови для виконання студентами програми практики;
- надає студентам-практикантам можливість користуватись інформаційними ресурсами, матеріально-технічними засобами та іншими джерелами, необхідними для виконання програми практики;
- забезпечує облік виходу на практику студентів, контролює дотримання ними правил внутрішнього розпорядку;
- проводить інструктажі з техніки безпеки і протипожежної безпеки;
- ознайомлює студентів -практикантів із організацією роботи та функціональними обов'язками на конкретному робочому місці;
- забезпечує та здійснює контроль за виконанням студентами програми практики, допомагає в підборі матеріалу для виконання індивідуальних завдань;
- оцінює якість виконуваної роботи студентами -практикантами, складає характеристику з відображенням таких складових: виконання програми практики (індивідуального завдання), якості професійних знань та умінь, набутих практичних навичок, відношення студентів до роботи тощо.

7. Контроль навчальних досягнень.

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практики й організація освітнього процесу (за умов онлайн проходження практики- замість відвідування збільшується к-іть спостережень за діяльністю дітей)	1	20	20 (0)
2.	Виконання індивідуальної роботи	5	7	35
3.	Проведення спостереження за участю дітей в різних видах діяльності з обраного напрямку (за умов онлайн- з двох напрямів)	25	1(2)	25 (50)
	Заповнення протоколів спостереження	10	1	10
4.	Висновки і пропозиції	10	1	5
	Презентація результатів дослідження	10	1	5
Разом				100

7.2. Перелік звітної документації.

- Індивідуальний план (Додаток А)
- Протоколи проведення спостереження за діяльністю дітей з висновками і рекомендаціями (1, за умови онлайн – 2)
- Фото/відео звіт проходження практики.

7.3. Вимоги до звіту про практику

Звіт захищається студентами на звітній конференції. Обов'язковою умовою є створення презентації про практику. Оцінюється чіткість, логічність звіту, конструктивність висновків.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання.

Формою проведення семестрового контролю є залік; критерії оцінювання – за загальною кількістю балів.

7.5. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
А	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень сформованості компетентностей, які проявляються під час взаємодії з дітьми; глибоке усвідомлення важливості проведення моніторингу якості освіти, знання діагностичних методик моніторингу якості

		освіти; практична імплементація методу спостереження за діяльністю дітей (згідно методики ECERS); вміння робити висновки і розробляти рекомендації щодо покращення освітнього процесу в ЗДО за результатами проведеного спостереження.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень сформованих компетентностей в межах виконання завдань практики
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень сформованих компетентностей з незначною кількістю помилок у виконанні завдань практики
D	69-74 бали	Задовільно – посередній рівень сформованих компетентностей із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень сформованих компетентностей, виявлених під час проходження практики
F, FX	1-59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень сформованих компетентностей що вимагає повторного проходження практики

4. Рекомендовані джерела

Основні ресурси:

1. Державний стандарт дошкільної освіти. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Венгловська О., Куземко Л., Новик І. Підготовка майбутніх вихователів до вимірювання якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Перспективи та інновації науки 2022 (2 (7)). С. 220-230. URL :<https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/40935/>
3. Косенчук О., Новик І. Досліджуємо якість освітнього процесу (Використання міжнародної методики ЕКЕРС -3 у закладах дошкільної освіти) // Дошкільне вих. – 2020-№ 10.- С. 10-13 http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/4_sftmois_zdo_ecers-shk-ocin-sered_shas.pdf
4. Косенчук О., Новик І. ECERS-3: оцінюємо якість освітнього процесу по-новому // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2020-№12-С. 4-9. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/vmdz_12_2020-4-9.pdf
5. Літченко О. Корнієнко Є. Самооцінювання якості діяльності ЗДО з трудового виховання за шкалою ECERS-3. ГРААЛЬ НАУКИ, (9), 2021. С.352-356

URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/38361/>

Додаткові ресурси:

1. Гармс Тельма, Річард М. Кліффорд, Деббі Краєр. Шкала оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. Третє видання (ECERS-3) / пер. з англ. О. Тільна. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 116 с.
2. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження. Упор. : О.Г. Косенчук, І.М. Новик, О.А. Венгловська, Л.В. Куземко. – Харків: В-во «Ранок», 2021. – 240 с.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М.Вертугіна[та ін.]; наук. ред.: Г.В. Беленькаї; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т імені Б. Грінченка – К. : Київ. ун-т імені Б. Грінченка, 2020. – 440 с.
4. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2-х до 7-ми років «Дитина» / Наук.кер Г.В. Беленька, О.А.Половіна, І.В Кондратець; авт..колектив. : Г.В.Беленька,В.М. Вертугіна,, К.І.Волинець та ін.. - К.ТОВ «АКМЕ ГРУП», 2021. -568 стор.
5. Вебінар «Оцінюємо якість дошкільної освіти» (Косенчук О.) URL: <https://www.youtube.com/watch?v=JJ41DD-xxps>

Інтернет-посилання

1. Вебінари із серії «Якісна дошкільна освіта в Україні»

URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/ecers-shkala-ocinyuvannya-seredovisharannogo-ditinstva>

- 2.Всеукраїнський фонд «Крок за кроком» (Методика оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти: чому, як, навіщо) URL :<http://www.ussf.kiev.ua/ccdeditions/>

3.Наказ МОН України №615 від 07.07.2022 р. «Про затвердження звіту за результатами основного етапу польового дослідження оцінки якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за методикою ECERS-3»
<https://ru.osvita.ua/doc/files/news/870/87085/62ebb87028f3d957719069.pdf>

ДОДАТКИ
Методичні рекомендації
до виробничої практики (педагогічної, без відриву)

Додаток А

1. Індивідуальний план. Орієнтири для оформлення

Варіант 1

Змістовий модуль «_____» (термін)

<i>№</i>	<i>Зміст роботи</i> <i>(згідно з програмою практики)</i>	<i>Аналіз, оцінка (рефлексія) роботи</i>

Варіант 2

<i>№</i>	<i>Зміст роботи (згідно з програмою практики)</i>	<i>Аналіз, оцінка (рефлексія) роботи</i>	<i>Термін</i>

Кліше

Зміст	Аналіз
Знайомство...	Здійснено (спостереження, огляд)...
Ознайомлення...	Відвідано...
Відвідування...	Оглянуто...
Вивчення...	Вивчено...
Складання...	Переглянуто...
Виготовлення...	Проаналізовано...
Проведення...	Відрефлексовано...
Огляд...	Складено...
Перегляд...	Виконано...
Організація і проведення...	Зроблено...
Участь в...	Виготовлено...
Планування...	Враховано...
Спостереження	Звернено увагу...
Аналіз...	Підготовлено...
Оцінка...	Організовано...
	Проведено...

--	--

Додаток Б

Таблиця рефлексійних вражень

<i>Твердження</i>	<i>Відповіді</i>	<i>Рекомендації собі</i>
<i>Що нового ти отримала(в) для підвищення рівня фахової компетентності під час практики?</i>		
Я навчив (-ла) ся...		
Я дізнав (-ла) ся...		
Найцікавіше було...		
Найскладніше було...		
Найбільше мені вдалося ...		
Я можу себе похвалити за...		
Я не зрозумів (-ла)...		
Я хочу дізнатися...		
Я хочу навчитися ...		

Додаток В

ПРОТОКОЛ ДОСЛІДЖЕННЯ (ЗРАЗОК)